

TIISTAINA 4.4.2000

Korpilahti aikoo lomauttaa väkensä viikoksi

KORPILAHTI

Pecca Ilonen

Korpilahden kunta aikoo lomauttaa henkilöstönsä viikoksi kunnanvaltuuston edellyttämien säästöjen aikaansaamiseksi. Kunnanhallitus päätti esittää valtuustolle pakkolomien toteuttamista kuluvan vuoden talousarvion tarkistuksen yhteydessä.

Kunnan palveluksessa on noin 230 henkilöä ja lomautus koskee kaikkia kunnan palveluksessa olevia, kertoo Korpilahden vt. kunnanjohtaja Eila Tuomainen.

Seitsemän vuorokauden lomautuksilla saadaan aikaan yhteensä noin 800 000 markan palkkasäästö. Kaikkiaan säästö tavoite on 2,2 miljoonaa markkaa. Työllisyystoista esitetään pois 700 000 markkaa ja vesi- ja lämmitystoista 330 000 markkaa. Tulopuolella ylimääräistä aiotaan saada kokoon mm. venemaksuista.

Osuuskunnalta lukiolaisille hyvin kesätyötä Konnevedellä

KONNEVESI

Pecca Tiuhonen

Konneveden lukiolaisten työosuuskunta hankki mukana olleille keskimäärin lähes kuukaudeksi kesätyötä, josta oppilaat tienasivat 2–6 000 markkaa. Viime kesäksi perustettu osuuskunta toi niin hyvät kokemukset, että toimintaa jatketaan vähän laajennettuna.

Tehoteamin nimellä kulkeva osuuskunta välitti seitsemälle lukion pojalle muun muassa nurmikoiden leikkua ja muuta kiinteistötyötä sekä kotipalvelua.

Ensi kesänä osuuskunnassa työskentelee kymmenkunta lukion poikaa, kertoi osuuskunnan sihteerinä toimiva liikunnanopettaja Jari Lemmety.

Viime vuonna liikevaihto oli 36 000 markkaa. Työtarjouksia varten kunnatiedotteessa oli julkaistu kolmen pojan puhelinnumerot. Nuo päivystäjät ottivat tilauksia vastaan ja sopivat työtekoista. Suurin työllistäjä oli Konneveden kunta.

Osuuskunta toimi työnantajana ja huolehtii vakuutuksista ja muista velvoitteista. Samalla kaavalla on tarkoitus jatkaa.

Lemmetyn mukaan nuoret saivat kesätyön lisäksi tietoa ja taitoja yrittämisestä ja työelämästä.

Planeetan löytäneet jyväskyläläiset palkittiin

JYVÄSKYLÄ

Matti Härkölä

Jyväskylän Sirkuksen tähtiharrastajat **Harri Hyvönen, Arto Oksanen** ja **Marko Moilanen** on palkittu Ursan valtakunnallisella ”Stella arcti” -palkinnolla. Kolmikko löysi viime syksynä uuden pikkuplaneetan Nyrölan tähtitornin uudella kaukoputkella.

Koskaan ennen suomalaiset tähtiharrastajat eivät ole löytäneet uutta taivaankappaletta.

Palkinto luovutettiin Järvenpäässä järjestetyillä valtakunnallisilla tähtipäivillä.

Moottorisaha lipsi — pohkeeseen avohaava

SUMIAINEN

Esa Kilponen

Äänekoskelaisen vuonna 1940 syntyneen miehen moottorisaha lipsi rannahommissa ja miehen vasempaan pohkeeseen tuli avohaava Sumiaisissa. Kesämökillään puusavotassa olleen miehen jalkaan tuli 25 senttiä syvä haava. Mies lennätettiin pelastushelikopterilla Keski-Suomen keskussairaalaan leikkaukseen.

Onnettomuus sattui Sumiaisten Syvälahdessa aamupäivällä klo 11. Mies sai itse soittua kännykällä apua. Miehen vaimo antoi ambulanssia ja pelastuskopterit odotellessa ensiapua. Helikopterin avulla miehen kuljetus keskussairaalaan kesti noin 10 minuuttia, kun ambulanssilla aikaa olisi mennyt tunnin verran.

Kyläkouluttaja Tuija Hämiläinen (kuvasa keskellä sinisessä paidassa) Keski-Suomen maaseutukeskuksesta viritti Jokihaaran kyläläisiä luovaan yhteistoimintaan.

Jokihaaraan palkattiin oma kyläasiainhoitaja

UURAINEN

Heljä Roikonen

Uraisten Jokihaaran kylä on palkannut työllistämistuella ikkoman kyläasiainhoitajan. Maaliskuun alusta tehtävässä aloitti monitaiteinen kylänmies **Jukka Haaparanta**. Tehtävinä on kaikkea maan ja taivaan välillä. Luvassa on ainakin kioskien pitoa, tietotekniikan hyödyntämistä, vanhusen palvelua, nuorten työllistämistä, yhteiskäytön luo- mista, mitä tahansa. Tavoitteena on muuttaa kylän kehittämisen moninaiseksi moottoriksi.

Toistaiseksi aikaa on mennyt kyläpuhelinuudellen päivittämiseen ja mahdollisuuksien kartoit-

tamiseen.
— Kahvia ja pullaa on tarjottu runsaasti ja puhelin soi paljon, luonnehtii asiainhoitajan alkutaivalta monitaiteisena tunnettu kylänmies Jukka Haaparanta.

Illat ovat venyneet pitkiksi ihmisten kanssa yhteyksiä viirtellessä. Silti aika ei ole käynyt pitkäksi.

— Itsekkin on niin innostunut, ettei ajan kulkua edes huomaa, Haaparanta sanoo.

Haaparannan voi tilata sopimuksen mukaan toimittamaan kyläläisten asioita 20 markan tuntihinnalla.

Kyläasiainhoitaja on on vielä uusi tehtävänimike kylällä. Suomen kylät -yhdistys sen sijaan

suunnittelee maakunnallisten kyläasiainhoitajien palkkaamista vuoden 2002 loppuun mennessä jokaiseen maakuntaan. Toimenkuvasta tosin kehkeytyy toisenlaisen. Luvassa on kylien kehittämisen koordinaatioita. Rahoitusta on kaavailtu maa- ja metsätalousministeriön varoista Ruotsin malliin.
Esimerkiksi Ruotsissa valtio myöntää vuosittain 8 miljoonaa kruunua kylätoimintaan. Rahat kanavoitetaan valtakunnallisen kyläjärjestön kautta.

Tietotupa suunnitelmassa
Jokihaaran kylä Uuraisilla on

tuplannut väkilukunsa kymmenen viime vuoden aikana. Aktiivisen kylätoiminnan keskus on kyläläisille.

Toistaiseksi toiminta on pyörinyt rekisteröimättömän kyläyhdistyksen ympärillä, mutta suunnitelmissa on yhdistää se valmiiksi rekisteröidyn pienviljelijäyhdistyksen kanssa.

Jokihaaran kylä kaavailee myös tietotuvan luomista kyläläisille. Nuoria työllistävä kyläkioski avaa ovensa 19. kesäkuuta kyläläisille.

Tulossa ovat kyläyhdistyksen kotisivut internetiin ynnä tietokonekoulutusta kaikille halukkailla.

Selvitettävänä on lehtien sun-

Kyläläiset ovat ottaneet ahkerasti yhteyttä kyläasiainhoitaja Jukka Haaparantaan.

nuntajakelun parantaminen sekä muun muassa linnunpöytätoiminnan myyminen.

Keski-Suomen kylien kehittämiseksi löytyy enemmän tietoa internetistä esimerkiksi osoitteella: <http://kylatoiminta.pkky.fi/sy-ty/index.htm>.

Uusi lukio koulukeskukseen?

■ Viitaasaaren kaupungin hankeselvityksessä uimahallille on vielä kaksi paikkavaihtoehtoa.

VIITASAARI

Esa Kilponen

Viitaasaaren kaupungin koulu-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimien hankeselvitys esittää, että lukion peruskorjaamisesta luovuttaisiin ja sen sijaan rakennettaisiin uusi lukio koulukeskukseen. Viitaasaarelle tulossa olevan uimahallin kahta paikkavaihtoehtoa ei sen sijaan selvityksessä panna paremmuusjärjestykseen: koulukeskukseen ja Viestinnän vaihtoehtojen edut lähinnä listataan ja lisäselvityksiä tarvitaan.

Maanantaina asia oli kaupunginhallituksen. Hallitus päätti pyytää selvityksestä lausunnot eri lautakunnilta ja kouluilta. Li-

säksi järjestetään asiasta yleisötilaisuus.
Hankeselvitys kartoitteen on esillä myös Viitaasaaren kotisivuilla Internetissä.

Lukiosta ei vielä päätöksiä

Viitaasaaren lukio sijaitsee kaupungin keskustassa 1,5 km:n päässä yläasteen, ala-asteen ja kirjasto-nuorisotalon koulukeskuksesta. Lukiolle tarvitaan remonttia, mutta sen toteuttamiseksi ei ole päätöksiä. Tämän vuoden talousarviossa on hankesuunnitelmaa rahaa, mutta talousuudistuksessa ei ole merkitty määrärahoja seuraaville

vuosille. Valtion listoille hanketta on esitetty vuosille 2004 ja 2005.

Selvityksessä pidetään uuden lukion rakentamista koulukeskukseen yksiselitteisesti peruskorjaamista parempana vaihtoehtona mm. kustannusten, yhteyksien ja tilojen toimivuuden kannalta. Vanha lukio jäisi esiinnoisseiden kulttuurihankkeiden, kuten taide- ja keuyven musiikin museon, sijoituspaikaksi. Selvityksessä näitä hankkeita ei ole perusteellisesti käsitelty.

Lukion peruskorjaamista tai uuden rakentamista jarruttaa valtion kaavailut muuttaa koulurakentamisen valtionosuusperusteita. Tämän vuoksi Viitaasaari

vielä miettii hankkeen eri toteutusvaihtoehtoja.

Uimahallin kaksi vaihtoehtoa

Viitaasaaren uimahallista ei ole tehty lopullista päätöstä, mutta noin 20 mm hankkeen uskotaan toteutuvat parin seuraavan vuoden aikana. Uimahallin paikaksi on esitetty koulukeskukseen aluetta tai Viestinnäkettä kaupungin keskustassa. Viestinnäkkeen uimahalli louhittaisiin kallion sisään.

Viestinnän vaihtoehto mahdollistaisi väestösuojatilojen rakentamisen sekä toisi kaupungille käyttöönsä arvokasta murskettua.

Lapsiseksi kuriin valistuksella

HELSINKI

STT

Noin miljoona lasta joutuu vuosittain kaupallisen seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi. Suomalaisen lapsikeskustutkimuksen ja lapsiprostituution laajuutta Suomessa ei ole selvitetty. Peruspalveluministeri **Eva Biaudet**'n (r.) mielestä viime aikoina on kuitenkin tullut selväksi, että missään liitukodossa eivät suomalaiset lapsi- ja nuorisotilanteita.

Tämä ei työryhmän mielestä ole kuitenkaan osoittautunut riittäväksi ratkaisuksi.

Lapsikeskimatkailu häikäilemättömyyttä

Häikäilemättömyyttä ja kansainvälisesti merkittävintä hyväksikäyttöä on Taipaleen mukaan lapsikeskimatkailu, jonka yleisyys Suomessa ei ole riittävästi selvitetty.

Taipaleen epäilyn mukaan kaikki turistit eivät edes tiedä, että Suomen laissa lasten hyväksikäyttö on rikos tapahtuipa se missä maassa tahansa.
Asennekasvatusta ja tietoa Suomen laisista lähestymistavoista on ulkomaille lähettävien työntekijöiden ja rauhanturvajoukkojen sekä matkailualan

perustamisen. Ajatus ei ole uusi. Jo viisi vuotta sitten hallituksen yksimielisesti esittämä ajatus veti lopulta vesiperän ja lasten asiat säilyttiin eduskunnan toisen apulaisoikeusasiamiehen tehtävissä.

Tämä ei työryhmän mielestä ole kuitenkaan osoittautunut riittäväksi ratkaisuksi.

Lapsikeskimatkailu häikäilemättömyyttä

Häikäilemättömyyttä ja kansainvälisesti merkittävintä hyväksikäyttöä on Taipaleen mukaan lapsikeskimatkailu, jonka yleisyys Suomessa ei ole riittävästi selvitetty.

Taipaleen epäilyn mukaan kaikki turistit eivät edes tiedä, että Suomen laissa lasten hyväksikäyttö on rikos tapahtuipa se missä maassa tahansa.
Asennekasvatusta ja tietoa Suomen laisista lähestymistavoista on ulkomaille lähettävien työntekijöiden ja rauhanturvajoukkojen sekä matkailualan

Lasten kaupallisen seksuaalisen hyväksikäytön ehkäisemistä pohineen työryhmän puheenjohtaja, pääjohtaja **Vappu Taipale** (vas.) luovutti mietinnön maanantaina Helsingissä peruspalveluministeri **Eva Biaudet**'lle.

koulutuksessa.
Lapsikeskimatkailijat ovat Biaudet'n mukaan tavallisia suomalaisia, eivätkä suinkaan mitään pedofiilejä. Hän näkee asiassa myös paljon rasistisia piirteitä.

Lapsillekin tarjotaan rahaa yhä useammin

Myös suomalaislasten hyväksikäyttö näyttää huolestuttavasti lisääntyvän, arvioi vanhempi rikoskonstaapeli **Marja Vuento**.

Väkilvälttisesti lasten kimp- puun käydään melko harvoin, mutta uusi huolestuttava ilmiö on, että lapsille tarjotaan yhä useammin rahaa seksipalvelu- osta. Vuento ei halua kuitenkaan kutsua tätä lapsiprostituutioksi.

Tutkittua tietoa ei tästäkään ongelmasta ole. Biaudet epäilee, että hyvin vaikeissa elämäntilanteissa prostituutiolla voidaan hakea rahan lisäksi myös aikuisten hyväksyntää ja läheisyyttä. Näin seksuaalisen hyväksikäytön ehkäisy nivoutuu läheisyyden myös lasten syrjäytymisen ehkäisyyn.

Lasten omia valmiuksia suojautua seksuaaliselta hyväksikäytöltä työryhmä vahvistaisi turvakasvatuksella, jota annettaisiin jo päiväkodeissa ja kouluissa. Ajatuksena on, että itse-tunnoltaan vahva lapsi pystyy suojelemaan itseään paremmin.

Työryhmä ehdottaa myös, että poliisi tutkisi aktiivisesti Internetin lapsipornografiaa. Sen pitäisi tiedottaa keskusrikospoliisin viih- jupuhelimeista ja sähköpostiosoitteesta, joihin voi ilmoittaa, jos löytää lapsipornoa Internetistä.

Laajennettu esiopetus alkaa Muuramessa syksyllä

MUURAME

Pecca Ilonen

Uusien säännösten mukainen esiopetus käynnistyy Muuramessa sittenkin ensi elokuussa. Asiasta päätettiin ylimääräisessä kunnanvaltuuston kokouksessa maanantaina äänin 15-12.

Laajennetun esiopetuksen aloittamista jo tänä vuonna kannattivat äänestyksessä kaikki keskustan, vasemmistoliiton, vihreiden ja kristillisten valtuutetut sekä kaksi kokoomuksen valtuutettua. Vastaa äänestivät kaikki demareiden valtuutetut ja neljä kokoomuksen valtuutettua.

Valtuuston päätöstä edelsi kaksi kunnanhallituksen kokousta. Ensin kunnanhallitus päätti esittää esiopetuksen käynnistämistä 1.8.2000 alkaen. Tämä ei kuitenkaan mennyt läpi valtuus-

tossa.

Tämän jälkeen kunnanhallitus kokoontui uudelleen ja esitti äänin 4-3, että esiopetuksen aloittaminen siirrettäisiin vuoteen 2001. Tämäkään esitys ei kelpa- vuttu valtuutetuille, vaan valtuusto päätyi lopulta kunnanhal- lituksen alkuperäisen esityksen kannalle.

18 viikkotuntia käsittävän esiopetuksen järjestämistahoina toimivat päiväkodit, koulut, yksityinen päiväkotit, seurakunta ja tarvittaessa muut tahot. Aloitus- vaiheessa esiopetus toimii hallinnollisesti sosiaalilautakunnan alaisuudessa. Lopulliset ratkaisut hallintomallista tehdään myö- hemmin.

Laajennetun esiopetuksen jär- jestäminen ei sisällä oppilaiden kuljetuksen järjestämistä tai kus- tantamista.

Suomi mukaan Naton rauhankumppanuus- harjoitukseen

Hannu Karjalainen

Suomi osallistuu Naton vuoden suurimpaan rauhankumppanuusharjoitukseen touko-kesä- kuussa Norjassa. Co-operative Banners 2000 kokoa yhteensä noin viisituhatta henkilöä seitse- mantoista maan maa-, meri- ja ilmavoimista sekä eri siviiliorganisaatioista.

Co-operative Banners 2000:ssa harjoitellaan erityisesti merivoimien toimintaa YK:n alaisuissa ja Naton johtamassa rauhanturvoperaatioissa. Monikansallisen yhteisoperaation komentajan alaisuudessa on yli kaksikymmentä laivaluokan alusta, yli viisikymmentä len- tokonetta ja helikopteria sekä yksitoista komppaniaa paljjoonassa. Suomi lähettää Norjaan yhden jääkärikomppanian ja esikunta- komppanian, miinalaiva Pohjan- maan sekä ilmavoimien esikunta- paupseereita, kaikkiaan noin nel- jäsatata henkilöä.

Suomen tavoitteena on harjoittaa rauhankumppanuustoimintaa ilmoitettujen meri- ja maavoimien joukkoja, parantaa puolustusvoimien upseerien muu- tuita toimia monikansallisen yhteisoperaation johtotehtävissä sekä lisätä maa-, meri- ja ilma- kuljetusten johtamisvalmiutta.

Konnevesi

	1997	1998	1999
Asukasluku	3 259		
Veroprosentti	18,0	18,0	18,0
Milj. mk			
Verotulot	34,9	35,8	34,1
Vuosikate	5,2	4,0	1,4
Poistot	2,3	2,4	2,3
Investoinnit, netto	4,2	4,4	3,0
Lainat	12,0	7,9	4,3
Rahoitusvarallisuus	-10 880	-8 018	1 091
Vuosikate, % poistoista	227,0	170,6	59,7
Mk/asukas			
Lainat	3 619	2 413	1 312
Rahoitusvarallisuus	-3 268	-2 439	335

Konnevedellä tasapainosta puuttui miljoona markkaa

KONNEVESI

Pecca Tiuhonen

Konneveden kunnan tulos jäi miljoona markkaa heikomaksi kuin tasapainoon olisi tarvittu. Kunnanjohtaja **Kari Levänen** sanoo, että erikoissairaanhoitoon meni kaksi miljoonaa enemmän kuin alunperin budjetoitiin. Niistä toinen miljoona kiertäviin kiinni toiminnan tuottoja lisäämällä sekä budjetoitua isomilla verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Kunnallisveroa kertyi saman verran kun edellisellä vuonna. Yhteisöveron tuotto väheni lähes 2 miljoonalla veron jakoperusteiden muutoksen vuoksi.

Levänen mukaan vähennyistä lievensi tänä vuonna tullut oikaisutilitys, josta rapsahdi vajaa 0,7 miljoonaa markkaa kunnan kas-

saan.

Miljoonan markan rakenteelli- nen reikä taloudessa kuitenkin on. Levänen sanoo, että siihen on ryhdytty hakemaan tilitsemiseinoja. Toimintojen tarkoi- tusemmukaisuutta arvioidaan ja säästökohteita etsitään perkaam- menä kaksi miljoonaa enemmän kuin alunperin budjetoitiin. Niistä toinen miljoona kiertäviin kiinni toiminnan tuottoja lisäämällä sekä budjetoitua isomilla verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Varallisuustilanne koheni mu- kavasti vuoden lopulla, jolloin kunta sai noin 10 miljoonaa markkaa Savon Voima Oy:n osakkeista. Niillä maksettiin 2 miljoonan markan laina, mutta pääosa sijoitettiin rahastoihin. Savon Voiman omistajakunnat eivät muuten päästäneet käsitätään koko energiayhtiötä, vaan jättivät yli puolet osakkeista yhteisen holdingyhtiönsä omistukse- een.

Auli Mantila ei ollut kuvassa

Keski-suomalainen

Keski-suomalaisen sivulla 27 (radio- ja tv-ohjelmat) esiteltiin maanantaina 3.4. Auli Mantilan ohjaama elokuva Neitoperho. Toisin kuin kuvatekstissä kerrottiin, vaaleahiukkinen nainen ei

ollut elokuvan ohjaaja Auli Mantila.
Virtueellinen tieto oli peräisin Lehtikuvalta.

Auli Mantilan järkkymätön periaate on ollut, ettei hänen kuvaansa julkaita missään tiedotusvälineissä. Pahoitellemme ta- pahtunutta.

